

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In quo hæreses & mores Pelagij contra naturæ humanæ sanitatem, ægritudinem & medicinam ex S. Augustino recensentur ac refutantur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

10. Quid prædestinatio Pelagianis. Omnis ex prævisione fidei vel meritorum etja[m] respectu parvulorum. De vasis irae & misericordiae pauca.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13650

Quid prædestinatio Pelagianis. Omnis ex prævisione fidei vel meritorum, etiam respectu parvulorum. De vasis ira & misericordiæ pauca.

CAPVT DECIMVM.

HINC igitur fit ut istis principiis insistendo Pelagiani nullam omnino prædestinationem sciunt, nisi quæ vel ex operibus, vel saltem ex fide

In c. 8. Rom. n. 50.
Lib. de prædest. SS. c. 18.
In c. 1. Epist. n. 13.
 fiat. Ex operibus quidem: Quos prævidit conformes futuros in vita, voluit ut fierent conformes in gloria, inquit Pelagius. Et apud August. Pelagianum dilucidis verbis asserunt: Præsciebat ergo (Deus) qui futuri essent sancti & immaculati per liberam voluntatis arbitrium, & ideo eos ante mundi constitutionem in ipsa sua præscientia, qui tales futuri esse præscivit elegit. Elegit ergo antiquam essent, prædestinans filios, quos futuros sanctos immaculatosque præscivit: Vtique ipse non fecit nec se futurum, sed illos futuros esse prævidit. Ex fide vero quam præscivit Deus: Hos prædestinavit, ait Pelagius, ut haberent potestatem filij Dei fieri homines, qui credere voluissent.

Imò verò prævisionem vel operum legis vel fidei tanti faciunt, ut prædestinationem nihil aliud decernant esse nisi præscientiam.

In c. 8. Rom. n. 50.
In c. 1. Epist. n. 13.
 Nam quos præscivit & prædestinavit conformes &c. dogmaticè Pelagius tradit: Prædestinare idem est quod præscire. Et prædestinationis rationem explicans, qua Paulus ad Ephesios secundum præpositum nos prædestinatos dicit: Prædestinati, inquit, per fidem sive præcogniti.

Ex quibus perspicuum est ita Pelagianos intelligere prædestinationem sicut reprobatio intelligi solet. Vtramque enim pari modo, boni vel mali alicujus ab humana libertate proficientis præscientiam esse volunt, vel certe, si quid divinæ voluntatis aut propositi simul adjunctum fuerit, hoc totum ipsa præscientiâ esse posterius, & sive operum sive fidei aut infidelitatis, sive bonæ malæve voluntatis prævisione niti. Ex quo fit ut ubicunque Scriptura prædestinatos etiam præscitos vocat, non aliter hoc intelligant, nisi quia Deus eos præscivit, vel sanctos futuros per liberam voluntatis arbitrium, vel saltem, esse creditur: ut consequenter prædestinatus non minus quàm reprobus præscitus vocari possit ac debeat. Propositum enim divinæ voluntatis si quod interveniat, sive in hac vita iustificandi per baptismi indulgentiam, sive in alia glorificandi, non magis afficit aut mutat hominis voluntatē, quam reprobandi atque damnandi. Nam sicut ista divinæ voluntatis effecta iustificatio, glorificatio, damnatio humanorum operum aut voluntatum exercitium in tempore præsupponunt, ita iustificandi, glorificandi damnandique propositum, humanorum motuum præscientiam consequuntur.

Vsq̄ue adeo vero istius divinæ prævisionis

A architecti, hac meritorum prærogatione & præscientiâ delectantur, ut neque in parvulis eam vacare putent. Vnde Augustinus, cum eos illo Apostoli loco, quo non ex operibus, sed ex vocante Iacob dilectus dicitur, Esau odio habitus. confutasset: Mirum, inquit Augustinus, cum his coarctantur angustis in quanta se abrupta præcipitent, metuentes veritatis. Et quodnam illud præcipitium? Ideo, inquit, nondum natorum alium oderat, alium diligebat, quia eorum futura opera prævidebat. Quæ impia & Apostolico scopo adversa responsio omnium Pelagianorum cõmunis fuit. Nam & Pelagius per Esau & Iacob eos prophetari docet, qui futuri erant ex operibus boni & mali: Et ex ipsis operibus aut odium Dei habere aut misericordiâ eius consequi. Et Iulianus ostendi putat: Non in seminibus, sed in moribus esse distantiam: siquidem Iacob & Esau una seminis exproptione concepti & una vi parientis effusi diversos nimirum exitus pro meritorum diversitate perulerunt. Vterque vero sub operibus etiam fidem se declarat comprehendere.

Epist. 105. ad Sixtum. Ibid.
In c. 8. Rom. n. 18.
Lib. 1. oper. imp. f. 184. apud Aug.
Vide comm. Pelag. in c. 8 n. 14. 16 & 17.
Epist. 106. ad Paulin.
Vide c. 17. & 36. lib. 1. de pecc. merit. & remiss.
Epist. 105. ad Sixtum vers. finem.
 Cùm verò explicare cogerentur quo pacto illa merita invenirentur in parvulis, ex quorum præscientiâ amor Dei aut odium nasceretur, in diversa deliramenta præcipitati sunt. Quidam enim ex illa Iacob & Esau in visceribus lucta, & inter nascendum supplantatione perluasi sunt, hæc esse opera libertatis. Quomodo, inquit, in infantibus hæc agentibus nullum ad bonum vel ad malum proprie voluntatis arbitrium. unde præmia sive supplicia meritis præcedentibus subsequantur? Alij voluerunt aliquid eos proprii peccati, & consequenter etiam boni operis in hac vita commississe, quod Deus prævidendo oderit vel dilexerit. Alij cum utrumque absurdum esse cernerent propter opera futura, quæ majores vel facturi sunt vel facturi essent, si viverent, Deum præsciendo dilexisse parvulos aut odisse commenti sunt. Nam Deus, inquit, in eis quos hinc auferri, prævidet, quemadmodum victurus esset quisque si viveret: & ideo quem nequiter novit fuisse victurum, sine baptismo facit & morti, sic in eo puniens opera mala non quæ fecit, sed quæ facturus fuit. Itaque vides etiam Pelagianos merita tandem conditionata confinxisse, in quæ parvulorum quoquo modo refertur perditio aut salus, ne vel hic discretionem unius ab alio, in divinam gratiam, & ulterius in gratuitam electionem & prædestinationem Dei referre cogerentur.

Ex qua prædestinationis & electionis intelligentiâ, & gratiæ merita liberi arbitrij subsequentis præcipatione perspicuum est quam rectè Divus Prosper illum totius Pelagiani erroris conatum & scopum designaverit, videlicet ut sit

Q

salus

Lib. de in-
grat. i. 6.

Salus dignis salvari ex FONTE VOLENDI.

Nam fundamentalis, radicalis atque ultima discretio cardine tandem humanæ voluntatis nititur, quæ vel operando totam iustitiam, ipsa sibi parit vel saltem volendo, credendo, pulfando gratiæ provocat adiutorium, quo ad-
iuta possit ulterius, quod per se ipsa non potest. Atque ita volentis hominis conatus eligitur, non miserentis Dei prædestinatio commendatur. Nam isti prædestinantiam Dei misericordiæ tam acerbi sunt inimici, ut illam apertissimam Pauli sententiam: *Igitur non volentis, neque currentis, sed miserentis est Dei.* Itemque, *ergo cum vult miseretur, & quem vult obducat.* Quibus nihil luculentius pro Dei discernentis misericordia & iudicio dici potest in suam hæresin detorquentes asserant, ut Augustinus refert, *Non ex persona Pauli hoc dictum, sed eum voce interrogantis & redarguentis usum fuisse, cum hæc diceret, tanquam hæc dici utique non deberet: vel certe Paulum assumere personam alicuius de contrario ventis ac dicentis non esse in nobis aut recte aut malum agere, sed in Dei arbitrio constitutum: quem adversarium ex hoc loco convincat Apostolus falsum dicere, quia scilicet dum contradicendo queritur de voluntate Dei ostendit se esse liberi arbitrij qui audet de Dei iudicio retractare. Vtraque Apostolici sensus adulteratio etiamnum extat in Pelagij commentarijs.*

Rom. 9.

Lib. de gest.

Pelag. c. 16.

& Pelag. in

comment. c. 9.

Rom. n. 23.

Pelag. in

comment. c. 9.

Rom. n. 23.

& 25. &

apud Aug.

lib. de prædest.

55. c. 8. &

1. lib. 1.

oper. imperf.

f. 187.

Hinc est igitur quod vasa iræ atque mise-

ricordiæ de quibus consequenter Apostolus disputat nullo modo per figulum discerni & una præ alijs in gloriam præparari velint, sed hoc totum esse humanæ libertatis opus. *Hæc vasa*, inquit Iulianus, *studijs proprijs aut ad iram aut ad gloriam præparantur, Deus autem non facit potentiam suam in utroque, vel severitatem in impijs excrendo, vel benedictionem fidelibus largiendo.* Et alibi: *Cum alij in honorem, alij in contumeliam fieri dicuntur, iuvatur sensus Catholicorum (hoc est Pelagianorum, quos Catholicos Iulianus vocat) quo secundum diversitatem voluntatis humane diversus etiam vasorum exitus predicatur.* Quod ideo dicit, quia ex officina Pelagiana profert nobis Iulianus alium Deum, qui, ut loquitur contra Apostolum, *Neminem format in contumeliam* Sed omnes qui vel in honore formantur aut contumelia, hoc habent de proprio stipendio *voluntatis: quemadmodum enim ira, ita & gloria datur his vasis quæ ad hoc fuerint præparata.* A quo autem vasa hujusmodi præparantur ex Apostolo patefieri putat, qui non opus formantis Dei, sed officium liberæ voluntatis expressit. *Si quis, inquit, emundaverit se ab istis erit vasa in honorem &c.* Nimirum ita arbitrantur Pelagiani emundationem istam vasorum & præparationem in gloriam ab ipsis vasis propriâ libertate fieri, ut nihil ibi agat divinum vel auxilium, vel iudicium, nisi præcurrenti cuiusque voluntati suam rependendo mercedem.

Lib. 1. 10.

imp. f. 17.

& 17.

Ibid. 17.

f. 181.

f. 179.

Ibid. f. 10.

& 17.

Statum puræ naturæ in Ecclesiam introduxerunt Pelagiani.

CAPV T X I.

EX illis quæ nos hæcenus præcedentibus libris maxime secundo ac tertio deduximus, perspicue colligi potest quem statum humanæ naturæ Pelagiani, sive in parvulis, sive in maioribus constituerint. Nam sive ipsam substantiæ conditionem spectes, sive facultatum naturalium integritatem ac vires, sive providentiam & concursum Dei, sive alia superaddita bona aut mala, statum illum quem *puræ naturæ* vulgo vocant, eos accuratissime condidisse reperies. Duo quippe sunt quæ isto nomine significantur *natura humana & puritas eius.* Quatenus naturam dicit, ea comprehendit omnia quæ ad perfectionem hominis essentiæ, ac naturales facultates ei debitas pertinent, corpus, animam, sensus externos, atque internos, omnia denique ad naturales operationes hominis necessaria. Puritas vero, ut communiter explicari solet, nihil est aliud nisi negatio sive boni sive mali, quod natura superaddi præter debitum cogitari potest.

Pelagianos itaque nihil eorum subtraxisse homini quæ ad naturam ejus pertinere statuantur, extra controversiam est. Potentias etiam omnes ei dederunt integras una cum illa

naturali arbitrij indifferentiæ quæ posset naturæ legem sibi insculptam vel observare vel transgredi, hoc est vel juxta præscriptum rationis sibi prælucentis moraliter bene vivere, Deumque naturæ suæ autorem venerari acsequi, vel ab ejus norma recedendo in peccatorum culpas & pœnas labi. Concursum illum generalem Dei aliamve providentiam, quæ creaturæ rationali debita sit, ut juxta naturæ suæ conditionem possit operari. Quæ suis locis maxime libro secundo demonstrata sunt.

Tam vero nihil eos nascenti homini adjecisse vel mali vel boni, quod non status ejus naturalis postulet, etiam ex ijs quæ diximus manifestum est. Innocentes enim nati parvulos, hoc est ab omni culpa pœnaque liberos, dogma certissimum inter Pelagianos fuit. Quidquid enim malorum in hac vita bonis malisque commune cernimus, quod vel animus ignorando, & concupiscendo, vel corpus patiendo toleret, naturalem hominis institutionem non peccati supplicium esse statuerunt. Nec ullam virtutem aut gratiam habituales naturæ in ortu suo superadditam agnovère. Hinc illa totius hæresis Pelagianæ basis: *Omne bonum ac Lib. de pur. malum quo vel laudabiles vel vituperabiles sumus, orig. c. 13.*